

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

Református elvek a gyakorlatban

Nemrég került kezünkbe a „Der Grundriss“ c. svájci református folyóiratnak tavalyi (1946) két utolsó száma, amelyekkel aztán ez a nyolc esztendeig fennállott, igen magas színvonalú s a református hitvallási elveket az emberélet minden terére bátran és következetesen alkalmazó sajtószerv, sajnos, meg is szűnt. Utolsóelőtti számában találtuk a következő szuggesztív erejű fejtegetéseket, amelyekkel arra a kérdésre igyekeztek felelni: *református magatartás-e az, amikor a római katolikusokat utánozva, akciót indítunk, hogy reformátusok csak református kereskedőknél, iparosoknál stb. vásároljanak, ill. dolgoztassanak?* A fejtegetések a megszűnt folyóirat szerkesztőjének, Grob Rudolfnak tollából valók, aki évtizedek óta áll az élen, mint ellenfeleitől is megbecsült szellemi irányító, annak a csoportnak, amely a kálvini református elvek *mindenirányú* érvényesüléséért harcol a svájci protestantizmus kebelében. Nagyvonalú tanítását, sajnos, csak szemelvényesen közölhetjük.

„A református tanítás szerint a gazdasági élet területei, tehát árucikkek vétele és eladása is, Isten általános kegyelmének körébe tartoznak. Amiként a világi felsőség pogányoknak és keresztyéneknek egyformán fölébük helyeztetett s amazok és emezek számára egyformán isteni rend — akképen öleli fel a gazdasági élet is, mint isteni rend az embernek a másik emberhez, *mint* emberhez való viszonyulásait, nem pedig *csak a hívők* valamely közösségét, mint az egyház. A gazdasági életnek éppúgy, mint a családnak és a politikának megvannak a maga saját törvényei. Ez nem jelenti azt, hogy a gazdasági élet Isten parancsolatainak hatókörén kívül áll, csak azt jelenti, hogy a gazdasági életben tevékenykedő keresztyénnek tudnia kell: itt egy olyan közösségről van szó, amely a munka által s a munkától kitermelt javak eladása és vétele által létesül és mint ilyen, az egész világra, de legalábbis egy egész népre kiterjed. Tehát a keresztyén ember bármily buzgón törekszik is, hogy a maga személyére nézve élethivatása körében is mint keresztyén ember járjon el, mégsem fogja a műhelye felé odairni, hogy: keresztyén szabóműhely, keresztyén cipésműhely, keresztyén lakatosműhely. — A keresztyén ember ennél fogva, ez elvi álláspontból következőleg és figyelemmel az emberi munkaközösségekben érvényes törvényekre, ott fogja az árukat vásárolni, ahol a pénzért a legjobbat kaphatja — azzal az egyetlen feltétellel, hogy ezeket az árukat tisztességes módon, nem pedig a munkások kizsákmányolásával állítják elő. Éppenúgy fogja a legkisebb aggodalom nélkül eladni a maga termelte árukat zsidóknak, törököknek, atheistáknak, a nélkül, hogy megkérdezné, milyen hitűek. Mert

a gazdasági élet sajátos törvényei közé tartozik az is, hogy szabadnak kell lennie — természetesen az igazságosság és a jóerkölcs korlátai között — minden politikai és vallásfelekezeti kötöttségtől. Mihelyt ezt a szabadságot is a kötöttségek korlátozzák, akkor már ez a szabadság erőszakot szenved s ennek a gazdasági élet egészséges fejlődése vallja kárát.“

(A róm. katolikus akció azonban sok jó református embert ellenkező magatartásra kényszerít mostanában Svájcban.) „De hát van abban valami elítélendő, hogyha hitsorsosainkat támogatjuk? Önmagában véve nincsen. Azt azonban már kérdésesnek találjuk, megengedhető-e a pénz és a szervezkedés hatalmával, tehát nem a szellemi vitézkedés fegyvereivel, hanem nagyon is világi eszközökkel támogatni az egyház közösségét, amelynek semmiféle földi biztonságokra építenie nem lehet, mert egyedül a hit szabad kockázatából élhet.“

„Ellentmond az Isten ígéje szerint reformált egyház lényegének, hogyha olyan módszerhez folyamodik, amelyet legbelsőbb érzése szerint tulajdonképpen el kell magától utasítania. Hogy mások a maguk hitéért hatalmi eszközökkel is küzdenek, ez a református egyház számára nem ok az utánczásra, sőt ellenkezőleg: ebből inkább arra kell kapnia indítást, hogy még jobban megvizsgálja, mi a legmélyebb alapja az *ő egyházképen* való növekedésének és megőrzésének — és hogy ebből az alaphoz kiindulva cselekedjék. — Nem hirdetheti a református egyház, hogy az *ő egyetlen biztonsága* abban áll, hogyha minden védő és támadó fegyver nélkül egybe van kötözve Urával — nem hirdetheti ezt, hogyha *ugyanakkor* földi biztosítékok felé kacsingat és földi fegyverekkel küzd, nem pedig a hit fegyverzetével. Ha ezt a református egyház mégis megtenné, kancsal egyházzá válnék.“

(Ám tessék, ha éppen kényszerűleg szükséges, valamiféle általános társadalmi, gazdasági stb. szervezkedést szembeállítani a róm. katolicizmussal „*protestantizmus*“ gyűjtőnév alatt, de ez egészen más valami legyen, mint a református egyház, mert :) „Az egyház Isten ígétét hirdeti. Bármiféle „*izmus*“ pedig, tehát a protestantizmus is, meg a katolicizmus is, propagandát csinál. Az igehirdetés és a propaganda közt viszont nemcsak különbség van, hanem mélységes szakadék. Az igehirdetés rábizza magát az Igének tisztán szellemi hatalmára, arra a szabad teremtő és alakító erőre, amelyben nem az ember, hanem az Isten hatalma érvényesül. A propaganda pedig a szervezet, a pénz, a jelszavak, az eszmék és a hatalmi politika eszközeivel dolgozik. Az igehirdetés önmagában hordja célját.

A propaganda pedig eszköz arra a célra, hogy valamiféle „izmus“-t előmozdítsunk.“

„A róm. katolikus egyházpolitikának bizonyos értelemben a lényegéhez tartozik, hogy nem ismeri el a különbséget az egyház meg a politikai és gazdasági katolicizmus között. Belátó róm. katolikusok újra meg újra felismerték, mekkora elfajulás következett ebből s nagyon szenvedtek miatta. Választási propagandát csináltak és a Jézus Krisztus egyházát emlegették. Az örökkévaló mennyországról beszéltek s közben földi biztosítékokért harcoltak földi eszközökkel. Szellemi hatalmat emlegették és politikai befolyást értettek alatta, kegyelemről diskuráltak és üzletre gondoltak.“

(Ide akarunk jutni mi protestánsok is?)

„Ha nem teszünk könyörtelenül éles különbséget református egyház és „protestantizmus“ között, akkor belső kényszerűséggel el fogunk mi is érkezni egy olykor szellemi, máskor pedig politikai fegyverekkel harcoló egyház belső meghasonlásaiba és képmutatásaiba.

Akkor az lesz a helyzet, hogy a róm. katolicizmus ellen harcolva, belsőleg egyre jobban áthasonulunk ahhoz a katolicizmushoz, amelyet pedig éppen nem akarnánk vállalni. Propagandagyűléseket fogunk tartani a Jézus Krisztus egyháza nevében, átokbüllákat fogunk ráolvasni politikai ellenfeleink fejére, eretnektörvényt fogunk tartani a Jézus Krisztus egyháza nevében, de pártpolitikai mázzal bevonva, és fel fogjuk a híveket szólítani, hogy ragaszkodjanak hűségesen a tiszta Ige egyházához, tehát — bojkottálják ezt vagy azt az üzletet! *Corruptio optimi pessima!* Ha egyszer a református egyház, mint egyház elkezd a hatalmi és üzleti politikai akciókat, akkor a romlása még nagyobb lesz, mint a róm. katolikus egyháze. Akkor majd megkapunk egy református jezsuitizmust, amely a hatalmi politika és propaganda minden eszközét szemérmetlenül fogja használni a Jézus Krisztus nevében. — Mindenkinék, aki tudja, mi neki az egyháza, tisztán kell ma látnia ezt a veszedelmet.“

I R O D A L O M

Farkas László: Kereszt és féltold.

A „Sylvester“ ifjúsági színdarabjai. 80 Budapest, 1947. 20 lap. Ára 5 Ft.

Szegedi Kis Istvánnak Perviz vajdával való találkozására, majd Perviz vajda „Pál-fordulása“ nemcsak történelmi tény, hanem valóban drámai tárgy. Farkas László e témát ügyes írói invencióval irodalmi színvonalon választotta és dolgozta ki, mintegy példamutatóan, hogy református egyházunk történetében még nagyon sok olyan tény van, amely a legpompásabb irodalmi alkotások tárgya lehet. Farkas Lászlónak nem ez az első könyve s hisszük, hogy nem is az utolsó.

Horsai Ede: Óh, mi hű barát a Jézus. Bethánia-kiadás. A kollégiumi szénior — bizonyára sok személyi élménye alapján is — egy szegény diák küzdelmes életparabját mondja el drámai hangon, egészen meglepően szépirodalmi formában. Mi itt nem irodalmi szempontból nézzük e kedves kis elbeszélést, hanem abból a szempontból, hogy Isten hogyan dolgozik a diákok között és hogy az ilyen „megtéréses“ esetet milyen szépen fel lehet használni irodalmi és pedagógiai szempontból. Szeretettel ajánljuk e pompás kis füzetet mindenkinék!

Leiki tükör c. bibliaolvasó vezérfonal a napokban jelenik meg. Mindazoknak figyelmébe ajánljuk e vezérfonalat, akik napenként és rendszeresen olvassák Isten igéjét. Megrendelhető Szűcs Ferenc címen: Debrecen, Kollégium. Ára 1 Ft. Csoportos rendelés esetén 20% engedmény.

HALOTTAINK

Tóth János kunmadarasi lelkipásztor, egyházmegyei és egyházkerületi tanácsbíró, egyházmegyei lelkészegyesületi elnök, egyházmegyei tanügyi bizottsági elnök, zsinati póttag életének 59., lelkipásztori szolgálatának 33. évében, rövid, súlyos szenvedés után hazament Urához. Temetése december 8-án volt Kunmadarason. Nemcsak gyülekezetéből, de a környező egyházközösségekből is nagyon sokan jöttek el a temetésére. Az egyházmegyéből 19 lelkipásztor jelent meg a temetésen, amelyen a szolgálatot Gaál István esperes végezte. Buzgó lelkipásztor, bölcs és derűskedélyű ember volt, aki mindenkit szeretett és akit mindenki szeretett. Legyen áldott emlékezte!

Szeles Éva, Szeles Sándor beregdaróci lelkipásztor leánya november 19-én birtelen hazahivatott 19 éves korában. Temetése Beregdarócon november 21-én volt. (Énekek Éneke 2:16.)

Varga Tibor László volt avasfelsőfalui missziói lelkész, aki jelenleg Hajdúböszörményben teljesített lelkészi szolgálatot, december 11-én tragikus hirtelenséggel meghalt. Temetése december 14-én, vasárnap délelőtt volt. A szelíd és csendes, de mindig hűséges és komoly munkás emléke áldott!

H Í R E K

Lelkészi és gyülekezeti evangélizáció volt Nyirgyulajon. A környékbeli lelkipásztorok több napon át voltak együtt és az Igéből keresték az utat pásztori szolgálatuk végzéséhez. Megállapodtak abban, hogy lelki baráti közösséget alkotnak, ami abból indul ki, hogy egymás gyülekezetében végeznek missziói terv szerint munkát és egymást ebben a munkában támogatják imádságaikkal és szolgálataikkal. Vele egyidőben folyt a gyülekezeti evangélizáció is, amely megmutatta, hogy mit jelent az evangélizációs munkában, ha a gyülekezet mint élő közösség, imádkozik is. Az egész gyülekezetből sok férfi, asszony, leány, ifjú, sőt gyermekek is beletartoznak az imádkozásba. Azt láttuk Nyirgyulajban, hogy a gyülekezet is lehet közösség, ha közöttük ismeretes az Úr Jézus neve. Farkas László nyirgyulaji lelkipásztor családjával együtt boldogan vállalta az összegyülekezettek ellátását gyülekezetével együtt. A szolgálatokat Dr. Makkai Sándor egyetemi tanár, konventi missziói előadó, Kovács Imre körösszegapáti Fejszés Endre komádi és Tamás Ferenc lelkipásztorok végezték.

Gyülekezeti napok voltak Törökszentmiklóson Gaál István esperes és Dr. Marton József lelkipásztorok rendezték és a gyülekezet egyes csoportjai számára külön összejöveteleket tartottak. Esténként a templomot egészen megtöltötte a gyülekezet. Szolgálatokat végeztek Pap Béla és felesége karcagi, Bihari István karcagi, Molnár Gyula diakónusképző és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész.

Evangélizációk voltak az elmúlt héten Abádszalókon, Földesen, Nyirgyulajon. Az evangélizációs szolgálatokat Sipos István kisújszállási, Sipos Károly debreceni, Kovács Imre körösszegapáti, Fejszés Endre komádi és Tamás Ferenc lelkipásztorok végezték.

Ifjúsági vezetőképző konferencia volt Debrecenben egy héten keresztül a diakónissza otthonban Dr. Makkai Sándor konventi missziói előadó vezetésével. Résztvettek rajta a konventi és egyházkerületi missziói munkások.

Debrecenben a gyermekeket látogatta meg miss Freessen kanadai misszionáriusnő. A gyermekek a Kossuth-utcai templomban gyűltek össze, ahol Dezső László tolmácsolásával vasárnapi iskolai előadást tartott a gyermekeknek elfelejtethetetlen módon.

Szeged második református temploma még 1944 őszére megépült. Az utolsó simítások hiányoztak még, meg a belső berendezés. Úgy remélték, hogy még néhány hónap és az utolsó erőfeszítés gyümölcsésképpen a régihez hasonlóan, művészi kivitelű új templomban legkésőbb karácsonykor megszóltat az Ige és felcsendül a Zsoltár. Isten másként végzett. Jött a háborús fordulat s bizony, ami megépült, az is sok és nagy kárt szenvedett, a további építkezés pedig elakadt. Ebben az esztendőben azonban újra megindult a munka s ádvent első vasárnapján, ha még nem is a templomban, de a templom alatti 300 ülőhelyes gyülekezeti teremben megtartották az első istentiszteletet, amelyen Gönczy Béla esperes szolgált, a templomépítés történetét pedig Isten iránti hálával Bakó László lelkipásztor ismertette. A szegedi reformátusok abban a hitben járnak, hogy egy-két év és Isten kegyelméből sor kerül a templom felszentelésére is.

**A békésbányai egyházmegye lelkész-
evangélizációja Békéscsabán.** Istentől gazdagon megáldott három napot töltött együtt november 13-tól 15-ig a békésbányai egyházmegye lelkészi kara a vendéglátó békéscsabai gyülekezetben. A szolgálatban fáradhatatlan s Istentől lelki ajándékokkal gazdagon megáldott Dr. Makkai Sándor volt az evangélizációs napok egyetlen előadója. Négy nagy összefoglaló kérdés: A lelkipásztor pneumatikus élete, missziói személyisége, az imádkozó lelkipásztor, a lelkipásztor a világban — során a lelkipásztori élet sok rejtett zugára s elintézettnek hitt kérdésére világított rá az Ige fényével Makkai Sándor. A gazdag szétáradású, de szigorúan evangélium szerinti megnyilatkozásokat a hozzászólások egész sora mélyítette el s tette személyesre. Sokban megszegyenyültem és megszegyenyítve, de nagy biztatással s hitből fakadó bizakodással tértek meg az egyházmegye őrtálló munkahelyeikre.

A vendéglátó gyülekezet nagy öröme és megajándékozása volt az estén-

kénti templomi evangélizáció, amit ugyancsak Makkai Sándor végzett. Ezenkívül szombaton délután két előadást tartott, s a vasárnap délelőtti istentiszteletet végezte Dr. Makkai Sándor a gyülekezet nagy lelki hasznára és épülésére.

Érdekes megjegyezni, hogy az immár véglegesen kettéváló egyházmegye ily értelemben vett utolsó közös lelkési találkozója volt a békéscsabai konferencia.

Gyógyszersegély. E cím alatt a december 1-i lapunkban közöltek a következőkkel egészítjük ki: Ambesidet és bismosant orvosi receptre a püspöki hivatal szolgált ki. Coffeint és amidopirint pedig a kezeléssel megbízott „Megváltó” gyógyszerár (Debrecen, Üzletvezetőségi palota) ad ki lelkési igazolással és pecséttel ellátott szabályszerű orvosi receptre. Más gyógyszerünk nincs, de köztudott, hogy steril gaset tudunk adni az arra igazoltan rászorulóknak. Akik gyógyszert vagy kötőanyagot igényelnek, bízunk meg annak átvételével valakit Debrecenben, mert ezeket csak a személyesen, vagy megbízott útján értezőknek tudjuk kiszolgáltatni.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3682—1947. szám.

TÁRGY: Tanfelügyelő-közvetlen levelezése.

KÖRLEVÉL.

A magyarországi református egyház Egyetemes Konventje 48—1947. szám alatt kelt határozatával egy oda felterjesztett panaszról kifolyólag megállapítja, hogy a közoktatásügyi igazgatásról szóló 1935. VI. tc. 9. §-ának 2. bekezdése alapján a tankerületi főigazgató az egyházi hatóság alatt álló iskoláktól statisztikai adatokat szerezhet be és az állami főfelügyeleti jog gyakorolhatása érdekében szükséges jelentéseket kívánhat a fenntartó hatóságának tudomásával.

A hivatkozott törvény 3500—1936. VKM. szám alatt kiadott végrehajtási utasításának 21. §-a szerint minden közép-, középfokú és szakoktatási intézet — jellegre és fenntartóra való tekintet nélkül — tantárgyfelosztását, minden egyes tantárgy tanmenetét és a használni kívánt tan- és segédkönyvek jegyzékét köteles a tankerületi főigazgatóhoz két-két példányban bemutatni.

Az általános iskola felügyeleti joga a 70,000—1946. számú rendelet 14. pontja szerint a tanfelügyelőt illeti, a tankerületi főigazgató fentebb körvonalazott jogait az általános iskolára vonatkozóan a tanfelügyelő gyakorolja. Kétségtelen azonban, hogy az egyházi iskolákat minden fokon az egyházi hatóságok saját szabályaik szerint igazgatják (1935. VI. törvény cikk 8. §), rendelkezési jog az állami felügyeleti hatóságokat nem illeti meg.

Fentiek alapján felhívjuk kebelbéli általános iskoláink igazgatóságait és egyházi iskolai hatóságait, hogy az állami felügyelet intézkedéseit a közoktatásügyi igazgatásról szóló 1935. VI. tc., valamint Egyetemes Konventünk és a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr között e tárgyban folytatott és az Egyetemes Konvent 183—1937. számú határozatában közölt iratváltásban lefektetett elvek

alapján mérleget és szükség esetén az állami felügyeleti hatóság figyelmét e rendelkezésekre és elvi megállapításokra, valamint a 139,272—1946. VKM. számú „Állami rendelkezések az autonóm iskolákban” tárgyú rendelet világos rendelkezéseire, a kívánatos jóviszony sérelme nélkül hívják fel.

3767—1947. szám.

TÁRGY: Tűzbiztosítási hátralékok.

A kebelbéli presbitériumokhoz.

Az ORJÓ-tól vett értesítés szerint még mindig nagyon sokan vannak, akik tűzbiztosítási fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Az egyes egyházközösségek közvetlenül már régebben megkapták a hátralékról a kimutatást. Nyomatékosan felhívom a Presbitériumokat, hogy hátralékos tartozásaikat sürgősen, de mindenesetre ez év végéig fizessék meg.

3683—1947. szám.

TÁRGY: Tanítók jelölése.

A magyar református egyház Egyetemes Konventje 50—1947. számú leirata szerint egyházi általános iskolákban újonnan szervezett tanítói állásokat pályázat esetén a vallás- és közoktatásügyi miniszter vonatkozó rendelkezése értelmében az egyházi főhatóság hármassal jelölés alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter tölti be. Adott esetben úgy intézkedtem, hogy az általános iskola újonnan szervezett és nagyobb részben az állam által javadalmazott tanítói állásra a jelölés a tanítótestület és az iskolaszék jelölése alapján az esperes végezze. De a jelölést szolgálati úton az esperes a püspöki hivatalhoz terjessze fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez történő továbbterjesztés céljából.

Egyetemes Konventünk megállapítja, hogy „egyházi főhatóság” megjelölést egyházi törvényeink nem ismernek. Ezt a róm. kath. egyházjog és szóhasznalat szerint alkalmazza reánk is a miniszterium. De ha van tanügyi főhatóság egyházunkban, az a Konvent. Ha pedig azt az egyházi hatóságot kell alatta értenünk, amely a közvetlen felügyeletet gyakorolja, akkor a népiszcolákra nézve az egyházmegye.

Az esperes hatáskörébe tartozik (I. egyh. tc. 93. §) lelkészek, tanítók választása ügyében eljárni. Ennek analógiájára végezheti az általános iskola tanítóira nézve is a jelölést. A püspök hatáskörénél azt mondja az I. törvény cikk 124. §-a, hogy az egyházkerület iskoláira felvigyáz.

Nincs eldöntve az a kérdés, hogy az általános iskola felső tagozata középiskola-e, vagy népiszcola, lévén éppen annyira jogutóda a népiszcolának, mint a gimnázium alsó tagozatának és a polgári iskolának. Kétségtelen azonban, hogy az általános iskola alsó tagozata feltétlenül népiszcola és népiszcolának tekintendő minden olyan általános iskolának a felső tagozata is, amely nem középfokú iskola keretében működik. Minthogy jelen esetben tanítói kinevezésről van szó, tanítók pedig középfokú iskoláink keretében működő általános iskolákban nem, vagy csak kivételesen működnek, a tiszántúli püspöki hivatal eljárását Egyetemes Kon-

ventünk jóváhagyólag vette tudomásul és elrendelte, hogy nagyobb részt az állam által javadalmazott tanítói állásra a jelölést a tanítótestület és az iskolaszék jelölése alapján az esperes végezze, de a jelölés szolgálati úton, a püspöki hivatalhoz terjesszendő a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz történő felterjesztés céljából.

3727—1947. szám.

TÁRGY: Zilahi Zoltán „Tájékoztató” c. könyve.

Általános iskoláink igazgatóságaihoz.

Debrecen város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Nyomdávalalata a természettannak az általános iskola VII. osztályában történő tanításához Tájékoztató a természettan tanításához az általános iskola VII. osztályában (rajzok, vázlatok, tanmenet) címmel Zilahi Zoltán c. polgári iskolai igazgató szerkesztésében könyvet adott ki. A könyv szemléltető rajzaival, módszeres utasításával igen jó szolgálatot tehet iskoláinknak. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiadásában megjelenő Köznevelés c. hivatalos lap 1947 november 15-i számának 590. oldalán is elismeréssel nyilatkozott róla.

Zilahi Zoltán említett könyvét református általános iskoláink nevelőinek figyelmébe ajánlom. A könyv ára 20 forint.

3712—1947. szám.

TÁRGY: Állami és nem-állami gimnáziumi, liceumi, tanító(nő)- és óvónőképző-intézeti alkalmazottak soronkívüli előléptetése.

A középiskolák igazgatóságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 156,986—1947. V. főszt. szám alatt valamennyi tankerületi főigazgatóhoz a következő rendeletet intézte:

„Soronkívüli előléptetésekre vonatkozóan legutóbb az ügy sürgősségére való tekintettel közvetlenül az érdekelt iskolákhoz küldött 44,433—1947. V. és a 35,104—1947. V. b. ü. o. számú rendeleteimben intézkedtem. Részben az egyetemes eljárás biztosítása, részben pedig a 9810—1947. Korm. sz. rendelettel létesített pedagógus-státus figyelembevétele végett ebben a tárgyban a jövőre nézve a következőkben rendelkezem:

1. Valamennyi gimnázium, liceum, tanító(nő)- és óvónőképzőintézet (a továbbiakban iskola) igazgatója a 9810—1947. Korm. sz. rendelet 2. és 8. §-ának 2. pontjában foglaltak alapján soronkívüli előléptetésre kimutatásterületen elkészített javaslatát évenként egyszer, legkésőbb február hó 1-ig terjessze fel az illetékes tankerületi főigazgatói hivatalhoz, illetve közvetlen egyházi hatóságához a részükről elrendelt határidőig.

2. Könnyebb áttekinthetőség kedvéért a kimutatásban külön-külön csoportba foglalandók az igazgatók, tanárok, gyakorlóiskolai tanítók, szakoktatók, szak-

tanítók, mintaóvónők, altisztek és egyéb alkalmazottak az előléptetésre javasolt fizetési osztályok és azon belül érdemességi sorrendjük szerint.

3. A kimutatás rovatai a következők :
1. Sorszám. 2. Név, születési év, szakcsoport. 3. Szolgálati minőség (áll., kat. tanul. alapi létszám terhére kinevezett, vagy kat., ref. stb., államsegélyes létszám terhére megválasztott stb. tanár, igazgató). 4. Szolgálati hely. 5. Családi állapot, ellátatlan gyermekek száma. 6. Jelenlegi — a 9810—1947. Korm. sz. r. szerinti — fiz. fokozat. 7. Legközelebbi (az új besorolás szerinti) előlépés ideje. 8. Legutóbbi soronkívüli előléptetés ideje. 9. Számszerű minősítés. 10. Érdemességi fokozat (I—II—III. helyen javasolt. Egy-egy helyen több személy is javasolható!). 11. A főigazgatói minősítés és érdemességi fokozat. 12. Megjegyzések.

4. Főigazgató úr (egyházi hatóság) az iskoláktól beérkezett javaslatokat felülvizsgálás után lőssa el saját javaslatával, iskolafajonként elkülönítve foglalja összesítő kimutatásba a javasolt fizetési osztályok szerint csoportosítva érdemességi sorrendben és az iskoláktól beérkezett eredeti kimutatásokkal együtt évenként február hó 15-ig terjessze fel hozzá. Felterjesztésében főigazgató úr külön is megnevezheti azokat — esetleg külön megokolással —, akiket tankerületében a legérdemesebbeknek tart soronkívüli előlépésre.

5. A soronkívüli előléptetések szempontjából felterjesztett megelőző évi javaslatokat technikai okokból nem vehetem figyelembe, azért minden évben új javaslat terjesztendő fel.

6. A rendelkezésem alatt álló iskoláknak a minősítést a 44,006—1946. V. számú rendelet alapján összeállított bizottság végezze. A minősítést négy számmal, a minősítési lap D) oldalán feltüntetett sorrendben kell megadni (pl. 1, 1, 1, 1).

7. Az iskolák igazgatóira és az előbb említett minősítési bizottság tagjaira vonatkozóan főigazgató úr tesz javaslatot, ezért az igazgatók a saját adataikat és a bizottság tagjainak az adatait is vegyék be a kimutatásba.

8. Javaslatba hozhatók :

a) a rendszeresített állásra kinevezett, megválasztott állami, vagy államsegélyes alkalmazottak, az állami hittanárokat is beleértve : a vallásalapú hittanárokat és az önálló hitoktatók soronkívüli előléptetésére vonatkozó javaslatot az illetékes egyházi hatóság útján külön kell felterjeszteni ;

b) akik kitűnő minősítésűek, vagy kivételesen azok is, akiknek a minősítésében legfeljebb egy kettes osztályzatuk van, de valamilyen vonatkozásban elsőrendűen kiválóak, amire a javaslatban rá kell mutatni ;

c) akik jelenlegi fizetési fokozatukban a 9810—1947. Korm. sz. rendelet 2. és 8. §-ának 2. pontja szerinti várakozási időt már eltöltötték, vagy a besorolás révén ilyeneknek tekinthetők (pl. akit a 7. fokozatba soroltak és legközelebb 1949 vagy 1948 január elsején lép elő).

9. A 8. pontban felsorolt feltételeknek meg nem felelők, vagy akik ellen fegyelmi, bírósági, rendőrhatalósági eljárás van folyamatban, vagy akik rendőri felügyelet alatt állanak, javaslatba nem hozhatók.

Felhívom az igazgató urakat, hogy az előléptetésre vonatkozó javaslatukat

évenként január hó 15-ig terjesszék fel a püspöki hivatalhoz.

3783—1947. szám.

TÁRGY : Tornaruhák készítéséhez szükséges adatok.

A közép- és középfokú iskolák igazgatóihoz !

A magyar vallás- és közoktatásügyi minisztérium 171,382—1947. III. 2. sz. alatt kelt leiratára a következőket közlöm :

A centenáriumi ünnepek keretében iktatott ifjúsági tornaünnepélyek külső képeinek emelése kívánatosá teszi, hogy az iskolák tanulói a tantervi utasításokban szabályozott tornaruházzal — mérlegelve a szülők szociális körülményeit — rendelkezzenek.

A szülők érdeke is, de nemzetgazdasági szempontból is fontos, hogy játéknál, tornánál a tanulók a sokkal nehezebben pótolható és értékesebb napi ruhájukat megkímélhessék.

Fenti szempontok indokoltá teszik, hogy a tornaruházat beszerzési költségei a legminimálisabbra szállíttassanak le. Ehhez feltétlenül ismerni kell a várható szükségletet, amit ezen kívül azon tény is indokol, hogy a gyártáshoz szükséges nyersanyag csak korlátozott mértékben, az indokolt tényleges szükségletnek megfelelően, nyerhet kiutalást.

Felhívom közép- és középfokú iskoláink igazgatóit, hogy az iskola testnevelő tanára, tanítója által készítették el az alábbi adatok alapján azon jegyzéket, amelyből kitűnik, hogy az iskolák tanulójának mily méretű tornaöltözetre lenne szükségük. Az elkészített jegyzéket az iskolák igazgatói nyolc napon belül a 171,382—1947. III. 2. sz. VKM rendeletre való hivatkozással a Magyar Pedagógusok Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezete (Budapest, VIII., Múzeum-u. 17) címre küldjék be.

Megjegyzem, hogy a bekívánt adatok az összes tanulóra nézve csupán tájékoztató jellegű és nem megrendelés erejével bírnak.

Azonos méretek mellett feltüntetendő a tanulólétszám s ezen szám mellett a tanulók azon száma, akik önjelöltük előreláthatóan a tornaruhát beszerezni nem tudják.

A feltüntetendő méretek a következők : Szoknyanadrág esetében : hasbőség : ..... cm (mindig a közelebb álló „0”, vagy „5” végzetű számra kikerekítve), távolság csípőtől térdig : ..... cm. Nadrág esetében : hasbőség : ..... cm (mint fent), távolság csípőtől térdig : ..... cm. Leányblúz : mellbőség : ..... cm, távolság : válltól csípőig : ..... cm. Fiúing (trikó) : gallérszám : ..... cm.

Debrecen, 1947 december 11.

Révész Imre
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában : a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kál-

vin-tér 17., Püspöki Hivatal) kell be- küldeni.

Hirdetési díj szavanként 50 fillér, mely a Debreceni Protestáns Lap D. 503,237. számú csekkszámán küldendő be.

A békési református gimnázium igazgatósága halálozas folytán megüresedett egy *latin-magyar* szakos tanszékre pályázatot hirdet. Pályázhatnak protestáns vallású középiskolai tanárok. A megválasztott tanár az általános iskolai tagozatban is tartozik tanítani. Pályázati határidő 21 nap.

Füleds református iskolaszéke pályázatot hirdet 21 napi határidővel III., lehetőleg *szakos* állásra. Posta : Kőlcse.

Gebe református presbitériuma pályázatot hirdet újonnan szervezett *III. tanítói* állásra 21 napi határidővel. Fizetés, kötelesség törvényes. Lakás nincs. Csak nők pályázhatnak.

Jármi református egyházközsége 21 napos határidővel pályázatot hirdet most szervezett *III. számú tanítói* állásra. Fizetése : 10% helyi, többi államsegély. Állás azonnal elfoglalandó.

Kabai református egyházközség pályázatot hirdet általános iskolájához egy nyelvi, vagy egy mennyiségtan-természettan szakos polgári iskolai *tanári* állásra. Fizetése törvényes. Pályázhatnak férfiak, nők, valamint *szakosított tanítók*. Határidő 21 nap. Orvos, gyógyszerész stb. Debrecen 33 km fővonalon.

Kabai református egyházközség pályázatot hirdet *XVI. férfi-, XVII., XVIII. nőtanítói* állásokra általános iskolájához. Fizetése törvényes. Határidő 21 nap.

Lövöpetri református iskolaszék pályázatot hirdet 21 napos határidővel az újonnan szervezett *II. tanító(nő)i* állásra. Fizetés 20% helyi hozzájárulás és államsegély.

A tuzséri református egyházközség iskolaszéke 15 napos határidővel pályázatot hirdet általános iskolájánál újonnan szervezett *V. és VI. sz. férfitanítói* állásokra. Bemutatkozás előnyös. Nők is pályázhatnak.

Lelkész urak figyelmébe !

Megrongált tornyok javítását, fedését és festését anyaggal és anyag nélkül bárhol vállalom.

Hívásra leutazom.

Kathy Imre
toronybádogos
Debrecen, Miklós-u. 28

Megrongált templomok és tornyok bádogos javítási munkáját vállalom.

Mázolását is elvégzem. 18 éve a debreceni egyház bádogosa :

CSATHÓ GÁBOR,
Vendég-u. 5. sz.

LAKÁS:
Püspöki palota.